

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 39. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. MÁJUS 14-én IV. Yer. aNo. 39.

A BÁBELI TORONY.

A MAGYAR NYELVNEK MAGYARORSZÁGON TÖRTÉNT LESZAVAZÁSÁHOZ.

Minden magyar ember ismeri a bibliát. Ismeri, de a benne levő tanítást nem hiszi, nem követi.

Előttünk a példa, hogy az Isten a kevélységével és eszével már nem bíró embert azzal büntette meg, hogy megzavarta a nyelvüket s szétszórta őket az egész világban. A bábeli torony építése abba maradt s az ember meghódolt Isten hatalma előtt. Nem kívánczolt az egekbe, hogy hasonló legyen az Istenhez, de akik egymást megértették, külön-külön megrakták a különböző nemzetek alapjait.

A bábeli torony még ma is él az emberek emlékezetében s intő példa arra, hogy csak azok lehetnek erősek, akik egymást megértik, de egyben azt is bizonyítja, hogy egységet teremteni, építeni csak azok tudnak, akik egy nyelvet beszélnek.

Hogy mennyire igaz van a bibliának, arra élő példa az Egyesült Államok is. A világ minden részéből vannak itt mindenféle nyelvet beszélő emberek. De akik ennek a hatalmas köztársaságnak alapját lerakták, azok hittek a biblia tanításaiban s hogy követték is, annak igazolására itt áll ma a világ legegységesebb, a világ leghatalmasabb állama, amely, bár száznyelvű lakóssággal bír, mégis egységes. Miért? Mert az iskola és az állam hivatalos nyelve egy. Itt Amerikában nem félük a bomlást és az egyenlenséget, mert ingyen és mindenkit angolul tanítanak meg a bibliában rejlő igazságokra.

Ezen igazságokat betartották mindazon nemzetek, melyek ma a világot uralják.

A magyar nemzet a legrégebbi nemzetek egyike. Ezer éves multtal dicsekszünk s még sem értett meg a népünk arra, hogy más nemzetek nyomdokain haladva, a mult hibáit helyrehozva, egy egységes, erős és hatalmas alapot építsünk, olyat, amelyen hazánk még egy másik ezer év viharjait is kiállja.

Elrabolt függetlenségről beszélünk, de semmit sem teszünk, hogy az eme függetlenség visszavivásához szükséges fegyvereket megszerezzük. Ahelyett építgetjük a bábeli tornyot, az egész világ mulattatására.

Hogyne mulatna rajtunk az egész világ, mikor el akarjuk vele hitetni, hogy majd a bibliát meghazudtoljuk s bár nem értjük egymást, mégis egységesen építjük ki hazánk önállóságának és szabadságának alap-

jait.

Nem hiszi el ezt senki! Nem! Még akkor sem, ha olyan ember mondja is, kit más-különbön az egész világ bámul fényes tehetségéért. Ezt még Apponyi Albert grófnak sem hiszik el.

Mi amerikai magyarok a nagynak hirdett nemzeti kormány egyetlen tagjától sem vártunk annyit, mint éppen Apponyi gróftól. Nem azért mondjuk ezt, mert talán ő benne bíztunk volna egyedül, de mert ő lett a közoktatási miniszter.

Tudtuk, hogy az tehet az ország érdekében a legtöbbet, aki a népoktatást tartja a kezében. Erre Amerika tanított meg bennünket, de meg Apponyi gróf is azt mondta itt New Yorkban 10,000 magyar előtt, hogy ő maga is csak úgy hisz Magyarország jövőjében, ha a népoktatás egynyelvű és ingyenes lesz.

Hogy otthon mit ígért Apponyi gróf, — az mellékes, de hogy a nekünk tett ígéretét nem tartotta be, az bizonyos.

Nem magyarázom a közoktatásügyi miniszter által benyújtott s azóta már elfogadott törvényjavaslatot. Erre nincs szükségünk nekünk, mert — ezt meg otthon nem fogadták el, — mi olyan országban lakunk, ahol csak egy nyelven tanítanak. A mi gyermekeinktől nem kérdik azt, hogy tudnak-e angolul. Minek erre az időt pazarolni? Megtanítják őket az angol nyelvre úgy, hogy egy év elteltével lepiszkolnak bennünket még az utcán is, ha magyarul szólítjuk meg őket.

Ez lepte meg a magyar közoktatásügyi minisztert, mikor köztünk járt s mégis olyan törvényt fogadtatott el a nemzeti kormányval, amely törvény újból szabad teret nyit a különböző nemzetiségek garázdálkodásainak.

Ha Apponyi grófnak s a magyar törvényhozásnak igaz van, akkor Amerika az a hely, ahol az emberek legszentebb jogait kutyába se veszik s elrabolják. Mi akkor a zsarnokság hazájában élünk, mert hiszen itt még azt sem tűrik meg, hogy valaki a saját házában neveltesse a gyermekeit s bár hogy kiabálunk is, angolokat faragnak belőlük. Ha a közoktatásügyi miniszter kiadta a kezéből a fegyvert, ha ezt a törvényt elfogadták, amely megengedi, hogy Magyarországon más nyelven is taníthassanak a magyar

nyelven kívül, úgy mink amerikai magyarok nem hihetünk abban, hogy a mostani kormány beváltja azokat az ígéreteket, amelyek — még otthon maradt testvéreinknek tett.

A magyar nyelvű tanításnak már vége.

Egyetlen képviselő akadt, aki felemelte tiltakozó szavát s követelte, hogy a már 1846-ban törvénybe iktatott jogainkat ne hagyjuk s ne engedjük, hogy az iskoláinkban más nyelven tanítsanak mint magyarul.

Mit kapott érte? Kidobták a függetlenségi pártból. Ki kellett dobní, mert azt csak nem kívánhatja Bozóky képviselő ur sem, hogy Apponyi gróf lemondjon s megbomoljék az egyesült pártokkal együtt a kormány is.

Legyen hát csend és békeség idehaza. Ne szóljon a magyar parlamentben senki is a nagy nemzeti kormány dolgaiba.

Ha majd nem lesz kiegyezés, ha nem lesz önálló vámterület, ha nem lesz magyar vezényszó, ha nem lesz magyar nemzeti bank, akkor se szóljanak a képviselő urak. Kár a fáradságért. A világért se szóljanak egy szót sem, mert majd úgy járnak önök is, mint Bozóky képviselő ur.

A király öreg ember már s így neki nyugalomra, a nagy nemzeti kormány tagjainak kitérítetésekre van szüksége. Így olvassuk ezt a hazai lapokból.

Jubileumra készül az ország. A legalkotmányosabb király már negyven éve uralkodik. Ez alkalommal — mint halljuk — az összes minisztereket valóságos belső titkos tanácsosaivá teszi a király. Ez még mind semmi. Olyan rendjeleső lesz, amilyet még nem látott a világ. Ezt várja, ezt lesi az egész ország.

És folyik a játék tovább. Építik a bábeli tornyot, azt prédikálván a népnek, hogy ha majd az felépül, úgy élve jutunk a legfelsőbb bíró elé. A nép egy része nem várta meg, míg a torony építésével kész lesznek s kijöttek Amerikába. A többi, aki még otthon maradt, szintén nem hisz már abban, hogy a torony felépül. Tarisznyáznak hát azok is és jönnek mint a sáskajárás ebbe az új világba, ahol bizony sok csalódás vár rájuk, de legalább megmarad az a vigasztalásuk, hogy a gyermekeik boldogok és egy szabad ország polgárai lesznek.

Az ezeréves Magyarország mindennap job-

A BEVÁNDORLÓ

EGY NYILATKOZAT.

Szögyény ur és az olajrésztársaság.

Kurucz munkatársunk lapunk egyik előző számába egy cikket irt, amelyben a többek közt Dr. Szögyény György urat, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter szaktudósítóját mulasztással vádolta, mivel ez nem járt mindjárt utána a dolognak, mihelyt az olajrésztársaság megalakult, kitudandó, vajjon szolid alapokon épült-e fel ez a magyarok pénzére utazó társaság.

Dr. Szögyény urnak ez a cikk nyilván nem tetszett. Beküldött hozzánk egy nyilatkozatot, melyet kívánsága szerint ime közlünk:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter szaktudósítója. Nagyságos dr. Singer Mihály urnak, a Bevándorló szerkesztőjének, Helyben. Tisztelt Szerkesztő úr! Beccses lapja folyó hó 7-iki számának egyik cikkje személyemre vonatkozólag az igazságnak meg nem felelő állítást tartalmaz, ennél fogva a következő tények közlésére kérem fel. Négy amerikai magyar lapot járatok. Ennek dacára első értesülésemet a First Hungarian Oil & Mining Company létezéséről csak a Bevándorló március hó 15-iki számában megjelent vezércikkéből és hirdetésből szerezttem. Enek alapján a társaság prospektusát és egyéb reá vonatkozó adatot beszerezvén, a teljes anyagot március hó 25-én tettem postára. Április hó 23-án délután 3.30 órakor vettem a m. kir. pénzügyminiszterium választát. Félóra mulva a három New Yorkban irodával bíró magyar lap erről telefon közlésem alapján már tudomással bírt s egyidejűleg a három szerkesztőséget levélben is értesítettem. Hasonlóképpen április hó 23-án terjesztettem fel az egész ügyet az Egyesült Államok főpostamesteréhez. Tisztelettel öszinte híve dr. Szögyény György, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter szaktudósítója.

Adtuk, ime, a szaktudósító urnak nyilatkozatát. Van megjegyzésünk hozzá. Rossz világításba helyezi önmagát a szaktudósító ur, ha önmaga bevallja, hogy egy magyarországi működési térrel Amerikában alakult magyar részvénytársaságról soha tudomása nem lett volna, ha véletlenül egy magyar lap, amelynek a szaktudósító ur olvasója, annak a részvénytársaságnak a hirdetését nem hozza s arról nem ír. A kereskedelmi szaktudósító ur ennél fogva kizárólagosan a magyar ujságokból meríti az anyagot szaktudósításaihoz. Ha ez így van, akkor a miniszterium ne tartson itt szaktudósítókat, hanem fizessen elő az amerikai magyar lapokra. Ez mindenestre olcsóbb.

S ha a szaktudósító ur március 15-én tudomást szerzett a szóbanforgó részvénytársaság létezéséről s ha e részvénytársaság szoliditása iránt kételyei támadtak, miért várt március 25-éig, álló 10 napig? S azután is miért irt? Miért nem kért távirati uton felvilágosítást? Hiszen tíz nap alatt sok ezer magyart kifoszthatott volna az a társaság!

Igaz, hogy a szaktudósító ur április 23-án telefonált nekünk s igaz, hogy április 24-én vettük egy levelét, amelyben a pénzügyminiszter hozzája intézett sürgönyének tartalmát közölte velünk. Mi azonban s velünk együtt az összes amerikai magyar lapok már ÁPRILIS HUSZADIKÁN, tehát három nappal a szaktudósító ur telefonálása előtt, birtokában voltunk a budapesti Magyar Hírlap-nak, amely egy hosszú cikkben szédelgésnek nevezte a vállalatot. Erről a cikkről megemlékeztünk mi is, megemlékeztek a többi magyar lapok is.

Két dolog áll. A szaktudósító urnak vagy NEM áll kötelességében, hogy hasonló esetekben megvédje az amerikai magyarságot s akkor rosszul tette Kurucz munkatársunk, mikor mulasztással vádolta dr. Szö-

ban ürül. Kell is. Szükségük van a helyre előbb az osztrákoknak, azután meg a németeknek.

Mi pedig, amerikai magyarok, könybe lábadt szemmel gondolunk a hazára. Kezünkben a csákány, amelylyel idegeneknek vájjuk ki a földből az aranyat.

A nagy magyar miniszterek meg építik tovább a bábeli tornyot. Kaczagja őket a világ, mi pedig magyarok mindennap többen sirunk — AMERIKÁBAN.

Kurucz.

PLATT FECSEG.

New York állam szenátora Rooseveltről.

Platt Tamás ur, aki New Yorkot képviseli az Egyesült Államok szenátusában, megelégette azt, hogy botránys bázassága révén róla beszéljenek. Beszélni kezd ő is. Az öreg ur, aki nullépte már a bibliai kort s a kinek élte alkonyát dehogyan világítja, be a várva várt dícsőség, nem látja szívesen, hogy más embernek s különösen Rooseveltnek, kijusson egy kis babér.

Nekimegy hát Rooseveltnek, az Egyesült Államok elnökének. Azt mondja, hogy ő faragott Rooseveltből embert s hogy az elnök a legravaszabb és legleketlenebb politikus.

Hát az öreg Plattnak nem áthat már a köztársaság elnökének illetlen módon való becsúszása. Rooseveltnek pedig Platt piszkolódásai nem használnak. Ő mélyebben nem juthat be népének szívébe. Minden igaz polgára ennek a hazának oltárt emelt a szívében az ország első és legjobb polgárának.

SPANYOLOK ÖRÖME.

Megszületett számukra a trónörökös.

Spanyolországban nagy az öröm. Így hozza azt hírül a táviró s így dukál azt tudomásul venni.

Viktória királyasszony pénteken egy fiúgyermeknek adott életet, aki majd egyszer Spanyolország ügyeinek élén fog állni mint király. Kell, hogy ennek nagyon örüljenek a spanyolok. Most már nincsen inség, most már tejben mézben uszik a koldusbotra jutott Spanyolorzágnak minden egyes polgára, lakósa. Van trónörökös. Kiadták a hivatalos parancsolatot, hogy a népnek örülni kell. S a nép örül. Így van ez rendben.

A trónörökös megszületése után a kicsi „nagy“ urat selyembe és csipkébe göngyöltették s egy megaranyozott kosárkában átnyújtották királyi apjának. A boldog apa pedig visszavonta csemetéjének arczáról a fátyolt s ezekkel a szavakkal fordult az egybegyűlt miniszterekhez: „Ezennel bemutatom Önöknek szeretett fiamat, utódomat a spanyol trónon, az asturiai herceget, akit imádott feleségem, a királyné ő felsége az imént megszült.”

A miniszterek természetesen éljenztek s odakünt természetesen dörögtek a nép pénzén megvásárolt ágyuk. Boldog spanyol nép! Most már nyugodtan éhezhet, van már trónörököse.

CZIRAKY ANTAL úr képviseli lapunkat South Bethiehemén és környékén. Előfizetéseket fölvehet és nyugtázhat. Ajánljuk ottani honfitársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

gyény urat. Ez esetben megkövetjük a szaktudósító urat. Bocsánatot kérünk tőle. Vagy pedig kötelessége tudomást szerezni ily vállalatok létesüléséről s kötelessége a magyarságot figyelmeztetni. Ez esetben a szaktudósító vétkes mulasztást követett el, amelyet sántikáló védekezéssel jóvátenni nem lehet.

Nekünk a magyarság érdeke lebegett szemünk előtt, mikor a hirdetést közzétettük. Azt akartuk, hogy igenis létesüljön Magyarországon egy iparvállalat, amelyről azt hittük, hogy Magyarországnak általunk annyira óhajtott gazdasági átalakulásához hozzájárul. Nekünk a magyarság érdeke lebegett szemünk előtt, mikor kihagytuk a hirdetést, minekután a vállalat szolid volta iránt némi aggályaink támadtak. S nekünk ugyancsak a magyarság érdeke lebegett szemünk előtt, a mikor a konzul és a szaktudósító uraktól megköveteljük, hogy ilyenmü vállalatok iránt már létesülésük idejében érdeklődjenek s bennünket, magyar lapokat ŐK informáljanak hivatalosan, vajjon ajánlhatjuk-e ama vállalatokat olvasóinknak.

Azt persze nem tudtuk, hogy a SZAKTUDÓSÍTÓ urak TÖLÜNK várják a felvilágosítást. Most ezt is tudjuk.

Singer Mihály,
a „Bevándorló“ szerkesztője.

IGAZSÁGOS MÉRTÉK.

A német sajtó és a nemzetiségek.

Mikor a horvátok meggyalázták a magyar zászlót és az életükben megfenyegetett magyar vasutasoknak elmenekülni kellett Zágrábról, a mi kedves német kollégáink majdnem egyhangulag kimondták a szentenciát: úgy kell a magyaroknak, mért is akarják elnyomni a nemzetiségeket.

Bezzeg másként szól most a nóta. Abba-ziában a horvátok tüntetést rendeztek a németek ellen. S a német sajtó most felzokog. Erélyes elégtételt követel. Adják meg neki. Már csak azért is, mert nekünk oly végtele-nül jól esik, ha a német sajtó zokog.

BRIDGEPORTON, CONN.,

Kiss Bálint úr képviseli lapunkat. Felhatalmazzuk őt előfizetések felvételére és nyugtázására.

A Bevándorló kiadóhivatala.

BEJCZY SÁNDOR

delrayi bankja a legrégebb Michigan államban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Hajójegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalónüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st., DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZÁBAN.

Hajójegyet legjobb vásárolni és Fényes legbiztosabb kiadóit Kiss Emil Bankárnál 104 Second Ave. New York Tör. és Pennáll.

Magya

KANADA

MÉBE. A tere rendel től kezdve lap. A la csakugy fe szágba. E vasóink szá egy évre. különbözet vél és pénz vándorló, 3 ty.

PEREL

A New Yo napilap tu rughat Ma gyarország nak egy-eg bőröstül fe lapunk sz azon a nap nek Grivi pere béké Zeitung es ket ereszt ság előtt magyarfa ügyvéd ur zés pénte mint a S nökének

MEGI

visszaérk Györgyne egészsége be Olasz mányiné öröme má át is nek vezet Terka ki téssel, m nőjének t ra lesz, szes tiszt

CSER

István v landba t gyarok lap szer dekében Felkeres lésünk s sa át a dozásait

SÖTÉ

vitte a Jamesv tésü fia előtt ér sága m rok és radozta tal emb dolgozo elnyern elviselh magát. Krámer felgyóg

HAZ

rencz e fitársur végén Magyar

Magyarok Amerikában

KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Az Egyesült Államok főpóstamestere rendeleténél fogva május nyolcadikától kezdve levélbélyeggel küldhető csak a lap. A lap árát tehát Canada számára csakugy fel kell emelni, ahogy Magyarországra. Ezentul a *Bevándorló* kanadai olvasóink számára NÉGY DOLLÁRBA kerül egy évre. Kérjük tisztelt előfizetőinket a különbözet szíves beküldésére. Minden levél és pénzküldemény így czimzendő: *A Bevándorló*, 327 East 13 street, New York City.

PERELTÜK A STAATS-ZEITUNGOT. A New Yorker Staats-Zeitung nevű német napilap tudvaleg mindig örül, ha egyet rughat Magyarországon. S ha éppen Magyarországon nem rughat, kiszemel magának egy-egy magyar embert, akit szöröstül-böröstül felfalni akar. Legujabb áldozatul lapunk szerkesztőjét szemelte ki. Ugyanazon a napon, amikor a lapunk szerkesztőjének Grivicie alkonzul ur ellen megindított pere békés kiegyenlítést nyert, a Staats-Zeitung egy lapunk szerkesztőjét sértő cikket eresztett meg. Ezért a cikkért a bíróság előtt vonja felelősségre Singer Mihály a magyarfaló német lapot. *Hunfalvy Hugó* ügyvéd ur már megindította a pert s az idézés pénteken lett *Ridder Herman* urnak mint a Staats-Zeitung részvénytársaság elnökének kézbesítve.

MEGINT ITTHON. A Carpathia hajón visszaérkezett New Yorkba *Telmányi Györgyné* urnő is, aki kissé megrongált egészségének helyreállítása céljából utazta be Olaszországot és Magyarországot. *Telmányiné* férjének s számos tisztelőinek nagy öröme viruló egészségben érkezett vissza s már át is vette a keresett magánvendéglőjének vezetését, amelyet távollétében *Poprádi Terka* kisasszony vezetett époly körültekintéssel, mint szeretetméltsággal. A ház urnőjének tiszteletére a napokban társasvacsonna lesz, amelyen a Carpathia hajónak összes tisztjei is részt vesznek.

CSERNYICZKY UTÁZIK. *Csernyitzky István* volt Johnstowni plébános, aki Clevelandba tette át lakhelyét, hogy ott a „Magyarok Vasárnapja” nevű katolikus hetilap szerkesztőségének élére álljon, a lap érdekében elismerésre méltó buzgalmat fejt ki. Felkeresi összes kartársait, hogy — értesülésünk szerint — részvénytársasággá alakítsa át a lapvállalatot. Kívánjuk, hogy fáradozásait siker koronázza.

SÖTÉT VEREM. Boldogtalan szerelem vitte a korai sirba Wisconsin állambeli Jamesvilleben *Krámer Károly* aradi születésű fiatal honfitársunkat. Csak rövid idő előtt érkezett Jamesvillebe, ahol buskomorsága mindenkinek feltűnt s ahol a magyarok és különösen lakótársai hasztalanul fáradoztak felvidítésán. A szerencsétlen fiatal ember East Pittsburgban, ahol azelőtt dolgozott, beleszeretett egy leányba, akit se elnyerni, se elfelejteni nem tudott. Az élet elviselhetlenné lett számára. Mellbe lötte magát. A golyó roszul végezte munkáját. Krámert élve szállították a kórházba, ahol felgyógyításán fáradoznak.

HAZA LÁTOGATÓBA. *Dr. Horn J. Ferencz* előnyösen ismert new yorki orvos honfitársunknak neje, leánykája és anyósa e hó végén a Deutschland hajón elvitorláznak Magyarországra felé övéiknek látogatására.

A kedves doktorné, aki a new yorki magyar kolóniának nemcsak egyik legszebb, de egyik legkedveltebb virágszála, több hónapot fog Budapesten tölteni. Kívánjuk, hogy szerencsésen érkezzék vissza körünkbe.

RUDNYÁNSZKY KÖNYVE. Megjelent — és 1 dollár beküldése mellett nálunk is megrendelhető — *Rudnyánszky Gyulának*, a jeles költőnek az amerikai magyarság számára készült könyve: *Amerikai felköszöntő*. — E felköszöntőben Rudnyánszky felölelt minden alkalmat, amelyen szavalni vagy beszédet tartani lehet és kell. Vannak benne bőven ünnepi beszédek, alkalmi és hazafias szónoklatok, egyleti, zászlószentelési, lakodalmi, keresztelői üdvözlések, pohárköszöntők, bortalok, szavalmányok, rigmusok és adalékul: vőfélykönyv. Szóval, nincsen az az alkalom, amelyre beszédet, vagy megfelelő költeményt ne találna a felköszöntőben az ember. A csinosan kiállított könyv 310 oldalra terjed. Ára, mint már említettük, 1 dollár.

UTAZÓ ÜGYNÖKEINK. *Kovács Arthur* ur a *Bevándorló* érdekében ez idő szerint *West Virginiában*, *Nevada Károly* ur pedig *Johnstown* és vidékén utazik. Mindakét urat melegen ajánljuk honfitársaink figyelmébe. Előfizetési díjakat felvehetnek és nevükben nyugtázhatnak.

AKIT NEM TEMETTEK EL. Botrányos dologról veszünk hírt Clevelandból. *Husztai József* honfitársunk gyalog indult el *Delrayból* Clevelandba, ahol munkát remélt kapni. Utközben a szerencsétlen embert elütötte a vonat. Meghalt. Hulláját bevitették a halottas kamrába. És otthagyták. Két hétig feküdt szerencsétlen honfitársunk, a kinek Amerikában sem rokona, sem barátja nincsen, a halottas kamrában temetetlenül. Elvégre dr. *Fried* clevelandi magyar orvos a botrányos dologról értesült és gyűjtés útján összehozta a temetési költségeket. *Csutoros Elek* református lelkész ur temette el megható szavakkal az ily szomorú véget ért magyar embert.

ERKÖLCSI BIZONYÍTVÁNY A BRIDGEPORTI LELKÉSZ URAK SZÁMÁRA. A Bridgeporton megtartott tiltakozó népgyűlés még mindig kísért. Az ottani lelkész urak nem tudnak megnyugodni, Ők, akik nemcsak távollartották magukat a népgyűléstől, hanem megakadályozni akarták azt, és bridgeporti hivatalos lapocskájukban még nevetségessé is tették, napról napra, hétről hétre azt akarják bizonyítani, hogy nekik volt igazuk. Hát meglehet, hogy ELVÜK megtiltotta nekik azt, hogy résztvegyenek a népgyűlésen. Ezt az elvet respektálni tartozunk mi is. De akkor viszont Ők is respektálni tartoznak azoknak az elvét, a kik a népgyűlést helyénvalónak mondták és azon részt vettek. Ezeket nevetségessé tenni akarni bűn volt. S még nagyobb bűn volt azoknak egyéni jellemében turkálni, akik a népgyűlés körül fáradoztak. Harsányi lelkészre rámondták, hogy a magyarok pénzét akarja, *Perényi plébánosra* ráfogták, hogy a bridgeporti parókhiára fáj a foga. Lapunk szerkesztőjéről meg azt mesélik, hogy azt akarja, hogy a szövetség válj szsza meg a *Bevándorlót* hivatalos lapnak. Aki minden mögött piszkos magánérdeket lát, az a saját lelki életének tisztasága iránt kelt kételeyeket. A bridgeporti lelkész urak kezdenek erre a tudatra ébredni, mert legutóbb erkölcsi bizonyítványokat állítottak ki maguknak egyházközsegeik által. Rendesen roszul áll annak a szénája, a kinek ilyen bizonyítvány-

ra van szüksége. Hanem hát a bizonyítványok megíródtak. Mi elolvastuk azokat. Ki van mondva bennük, hogy *Madár ur*, *Gorzó ur*, *Komjáthy ur* derék emberek, hogy *őseik is derék emberek voltak*. A bizonyítványok alatt tiszteletre méltó magyarok aláírását láttuk. A bizonyítványok tartalmában kételkednünk nem szabad. Nem is kételkedünk. Ki mondjuk hát mi is, hogy a szóban forgó három pap a bizonyítványok alapján derék, hazafias, magyar pap.

JUHÁSZ PÁL JUBILEUMA. Szombaton ünnepelte *Juhász Pál* a new yorki magyar szintársulatnak volt derék tagja színészi pályájának tizenötödik évfordulóját. Ez alkalomból az ő rendezése mellett a Webster Hallban színre került az „*Árendás zsidó*.” A színház bizony nagy lézagokat mutatott fel, nem voltak sokan, de a jelen voltak annál lelkesebb tüntetésekben részesítették az est hőst, *Juhász Pál* urat, aki a czimzerepben művészetét igazán csillogtatta. Megnyerő alak volt és finom humora, amely a kínálkozó alkalom daczára egy perczre sem lépte át a határt, zajos derűtségben tartotta a közönséget. Mellette kitűnt *Serly Lajosné*, aki az odaadó és szerető, gyermek után sóvárgó zsidóasszonyt megható eleven-séggel adta. *Serly Ettuska* Bettikéje egyes jelenetekben, különösen ott, ahol szeretője előtt az apjával folytatandó párbeszédet rögtönzi, valóságos kabinetalakítás volt. Dicséretet érdemel *Uffalussyné* (*Borcsa*) és *Mahler Emma* (*Sáskáné*). *Nagylaky Györgytől*, a kint a szinlap fővárosi színésznének mond, többet vártunk. Smülje bizony nem árulta el, hogy fővárosi művészi levegőt szítt. Annál elevenebb és megnyerőbb volt *Csongrádi* mint szerelmes *Laczi*. Csak a szerepét tanulta volna meg jobban. A mellékszerepekben elég jók voltak *Serly Irénke*, *Miskolczi Göncz*, *Mészáros* és *Tordai*. Előadás előtt az Ifjúsági Kör daltestülete két énekszámában gyönyörködtette a közönséget.

EGY VÉRTANU SZOBRÁRA. Törökbecsének előkelősége bizottsággá alakult, hogy szobrot emeljen egy aradi vértanunak, a kinek, bár idegen volt a neve, idegen a nyelve, magyar szívvvel küzdött a magyar szabadságért, amelyért harmincz éves korában vértanuhalált halt *Aradon*. *Leiningen-Westerburg Károly grófnak* akarnak szobrot emelni a hálás magyarok. Hozzánk amerikai magyarokhoz is fordulnak: legyünk segítségükre kegyeletes mozgalmukban. Eleget fogunk tenni a lelkes felhívásnak szerény képességünk szerint. Adjon ki-ki, a mennyit tud. Minden adományt ehelyütt fogjuk nyugtázni. Adományok így czimzendők: *A Bevándorló*, 327 East 13 street, New York City. A gyűjtést ime megkezdjük: *A Bevándorló* 1 dollár.

A BOR. Vasárnap adta elő az Állandó Magyar Szintársulat *Gárdonyi Gézá* nak gyönyörű énekes népszínművét: *A bor*. Bence mutatkozott be *Karacs* ur, a hazai jónévű színész. A bemutatkozás kölcsönös megelégedéssel járt. A derék művészt zajos tapsokkal fogadták s viszont ő megtett mindent,

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekének védelme.
Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

vetjük a szak-
kérünk tőle.
omást szerezni
kötelessége a
Ez esetben a
st követett el,
essel jóvátenni

ke lebegett sze-
est közzétettük.
esüljön Magyar-
melyről azt hit-
általunk annyil-
ulásához hozzá-
érdeke lebegett
tuk a hirdetést,
volta iránt némi
künk ugyancsak
szemünk előtt, a
udósító uraktól
emü vállalatok
ében érdeklődje-
apokat ŐK infor-
on ajánlhatjuk-e
nak.

hogy a SZAKTU-
árják a felvilágo-
er Mihály,
orló” szerkesztője.
ÉRTÉK.

emzetiségek.

valázták a magyar
megfenyegetett ma
ekültni kellett Zág-
t kollégáink majd-
ták a szentenciát:
mért is akarják el-

ost a nóta. Abba-
ést rendeztek a né-
ajtó most felzokog.
Adják meg neki.
nekünk oly végtele-
ajtó zokog.

N, CONN.,
unkat. Felhatalmazzuk
nyugtázására.
ándorló kiadóhivatala.

ANDOR

bb Michigan állam-
felelősség mellett.
on minden vonalra.
vidéki honfitársak is
nt találhatnak.

Y, 2112 River st.,
AJÁT HÁZABAN.

get legjobb
Tennit
kildoni
Emil
árnal
id. Soc.
York
máll.

A BEVÁNDORLÓ

PITTSBURG ÉS KÖRNYÉKE.

Rovatvezető: *Mázor Béla* társszerkesztő.

AKI NEM TALÁLTA MEG ALLEGHENYT.

Visszament Sárospatakra.

4

hogya a tapsokat kiérdemelje. Az előadást lapunk jövő számában fogjuk kimerítően méltatni. — Azt az elszomorító jelentést azonban már most megtehetjük, hogy a magyar színház ügye ismét válság előtt áll. Megigérték ugyan, hogy elkerüljük a válságot, de a jelek bizony nem nagy reményekkel kecsesgöttek. Rátérünk majd a válság okaira is és arra a felháborító bánásmódra, a melyben jobb sorsot érdemlő, lelkes és áldozatkész színészcsoportunkat részesítik.

A MAGYAR KIVÁNDORLÁS. Fájdalom tölti el szívünket, midőn pillantást vetünk a lefolyt április hó bevándorlásának statisztikai kimutatására és látjuk, hogy Ausztria és Magyarország viszik a vezérszerpet az oly ijesztő módon növekedett bevándorlásban. Még nagyobb baj az, hogy a kitüntető nagy mennyiségből a tulnyomó rész nem is Ausztriára, hanem Magyarországra esik. Pestis, tatárjárás nem pusztíthatná jobban szegény magyar hazánkat, mint pusztítja a nagy mérveket öltött kivándorlás. És az eddigiekkel még nem is telt meg a keserű pohár, mert a foyló havi magyarországi bevándorlás még jóval nagyobbak ígérkezik, mint a milyen az április havi volt. Egy kis izelítőt szolgálhat belőle a mult hét folyamán bevándoroltak kimutatása, a melyet alább közlünk és amely szerint nem kevesebb mint *négyezernyolcsháromezerkilenczen* hagyták el az ó-hazát, hogy az Egyesült Államokban egy boldogabb otthonra tegyenek szert. Ezek között van 888 szinmagyar, 2435 tót, 562 sváb, 639 horvát és 325 oláh.

New York államban maradt 99 magyar, 253 tót, 45 sváb, 28 horvát, 19 oláh. Pennsylvaniába ment 110 magyar, 251 tót, 39 sváb, 49 horvát, 23 oláh. Ohio államba utazott 110 magyar, 263 tót, 67 sváb, 37 horvát és 64 oláh. New Jersey államba ment 69 magyar, 299 tót, 59 sváb, 42 horvát, 4 oláh. Connecticut államba utazott 39 magyar, 67 tót, 9 sváb és 9 horvát. West Virginiába ment 94 sváb és 31 horvát. Michigan államba utazott 104 magyar, 223 tót, 35 sváb, 64 horvát és 37 oláh. Delawareba ment 31 magyar, 48 tót, 10 horvát. Illinois államba utazott 98 magyar, 302 tót, 64 sváb, 98 horvát és 37 oláh. Indianába ment 75 magyar, 226 tót, 68 sváb, 83 horvát és 115 oláh. Wisconsinba utazott 52 magyar, 146 tót, 72 sváb és 53 horvát. Californiába ment 31, Colorado-ba 18 és Montanába 14 horvát.

NÓGRÁDI M. úr

Trentonban képviseli a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

A Bevándorló kiadóhivatala.

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót Passaiccon. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt passaicci honfitársaink pártfogásába.

APRÓSÁGOK HAZULRÓL.

Apponyi és a német nyelv. A kivándorlás.

Két kábelsürgöny érkezett szombaton hazulról. — Az egyik azt mondja, hogy Apponyi Albert gróf Torontálmegyében hatalmas beszédet tartott az ott egyre szélesebb méretekben mutatkozó német mozgalom ellen.

Apponyi gróf hatalmas beszédet tartott. Meg is tapsolták érte. Magyarországon senki Apponyi grófnál fényesebben BESZÉLNI nem tud. Mikor azonban cselekedni kellett, mikor a köteles magyar tanyelvről szóló indítvány volt a magyar országgyűlés asztalán, akkor Apponyi gróf volt az, mint ezt lapunk előző számában megirtuk, aki kijelentette, hogy lemond a tárczájáról, mihelyt azt az indítványt elfogadják.

Mire való volt hát a torontáli fényes beszéd? Ha még oly ragyogóan beszélt is Apponyi, beszédeivel az egységes magyar államot megteremtteni nem fogja soha. Csak a kötelező magyar tanyelvvvel tehetne volna meg. Ezt pedig leszavaztatta.

A másik kábelsürgöny azt hozza hírül, hogy a magyar gyárosok szövetezete nagy-szabásu értekezletet hív egybe a „fokozódó” kivándorlás okainak kinyomozására. Már megint értekezlet az okok kinyomozására! Hát még mindig nem tudják, hogy miért jön Amerikába a magyar? Ne a kivándorlás okait keressék, hanem a gyakorlati eszközöket a kivándorlás megszüntetésére.

MEGINT MERÉNYLET.

Most a román király ellen terveztek.

A Kreutzer István kegyelméből Ferencz József ellen készült bombák még alig lettek ártalmatlanokká téve, mikor Magyarország szomszédságából egy újabb merénylet hírért hozza el hozzánk a villamos szikra.

Az újabb merénylet Károly, a románok királya ellen terveztetett. Végrehajtóját azonban elfogták egy Gaidoff nevű anarkista személyében. Találtak nála dinamitot, anarkhisztikus röpiratokat és sok más veszedelmes dolgot, amik különösen a királyoknak kissé kellemetlenek.

Gaidoffot a bírása elé vitték, de ő konokul vonakodott az összeesküvők neveit megadni. Ez a Gaidoff mindenestre külön ember Kreutzer Istvánnál. Ez utóbbi minden megkérdezés nélkül is beárult bennünket a bécsi uraknál.

A fődolog az, hogy a magyar bombák és a román bombák daczára Károly is, Ferencz József is jó egészségnek örvendenek.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
Geo. W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CSIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMER

WASHINGTON. Oda gas és előkelő. Két olyan e ott, mint am Egy hatalmas hatalmasság egyik az abri unokaöccse. nagy hirre v

AKI NEM szégyenlené lami különle bir is, nem y lam Webster netes szégye különös dolo végre nekik városban eg mosakodott Ez a leány, szabb leánya árt a — viz hisznek.

A SZERE szerencsétle Harrington Maynardot. rius nöbe, a mes levelek mes lelkipás vatalos levé mes levelét egyháztanác tani, de a l meséhez sie lelkész fele kának.

KIVÉGG thersfield n épület udva doron, aki kolta, a hal

A TRUS gyári mun rint beadjá és a rendőri jobb napok

A PARA teken beérk nak paran meghalt. ba hozták s tartják.

TÜZHA mi épület é arcképfest nárnó bele

AMERIKAI DOLGOK

WASHINGTON ÉS AZ ELŐKELŐSÉGEK. Oda van egész Washington. A magas és előkelő körök nem tudnak hova lenni. Két olyan előkelő ember tartózkodik most ott, mint aminő *egyszerre* még nem volt. Egy hatalmasság, aki annak született és egy hatalmasság, aki azzá lett esze révén. Az egyik az abruzzoi herceg, az olasz király unokaöccse, a másik Kuroki tábornok, a nagy hirre vergődött japán generális.

AKI NEM MOSAKODIK. Amerikában szegyenlené magát valamelyik város, ha valami különlegesség révén, ha kétes értékkel bír is, nem volna oka dicsekedni. Jowa állam Webster City nevű városkájának rettenetes szegényére vált, hogy ott még semmi különös dolog nem történt. Hála Istennek, végre nekik sem kell pirulniok. Találtak a városban egy leányt, aki — 15 év óta nem mosakodott s akinek gyönyörű arcbőre van. Ez a leány, Johnson Amanda, a város legszébb leánya és azt vallja, hogy a szépségnek árt a — víz és a szappan. Boldogok, akik hisznek.

A SZERELMES LELKIPÁSZTOR. Nagy szerencsétlenség érte a Delaware állambeli Harrington városka lelkészét, Carpenter Maynardot. Beleszeretett egy misszionárius nőbe, akinek írta egyre-másra a szerelmes leveleket, mint egy kis diák. A szerelmes lelkipásztor szórakozottságában egy hivatalos levél borítékjába tette bele a szerelmes levelet és így sült ki a turpisság. Az egyháztanács bírói eljárást akart megindítani, de a lelkipásztor megugrott és szerelmeséhez sietett. A boszus egyházközség a lelkész feleségét választotta meg hitszónokának.

KIVÉGZÉS. Connecticut állam Westersfield nevű városában az állami börtönépület udvarán végrehajtották Herman Sándoron, aki Korshinszky Mártont meggyilkolta, a halálos ítéletet.

A TRUSZT GYŐZ. A sztrájkoló cukorgyári munkások minden valószínűség szerint beadják a derekukat. A truszt emberei és a rendőrség szerint a sztrájk már legfeljebb napokig tarthat.

A PARANCSNOK HOLTTESTE. A pénteken beérkezett Graf Waldersee nevű hajónak parancsnoka, Krech Albert az uton meghalt. A kapitány holttestét New Yorkba hozták s a család rendelkezéséig a hajón tartják.

TÜZHALÁL. Kansas Cityben az egyetemi épület égése alkalmával McMare György arcképfestő és Witteborn Maud zongoratanárnő beleégték. Blumberg Alexandra gróf-

nő, az ismert miniatűr-festőnő súlyos égési sebeket szenvedett. A grófnőn kívül még tizenketten szenvedtek súlyos sérüléseket.

ELDÖNGETETT SZERELMES. Brooklynban történt, hogy 30 varróleány közrekapta a 26 éves Wagner Mihályt és olyan alaposan eldöngették, hogy öreg korában is meg fogja emlegetni. Wagnernek az volt a szokása, hogy amikor a leányok kijöttek a munkából, lesbe állott, elkapta, amelyik közel jött hozzá és össze-vissza csókolta. Összeszobeszéltek a leányok, hogy megdöngetik, meg is tették, s hogy Wagner megszabadult, azt csak a rendőrök erélyének köszöhetette.

SZÖKEVÉNY TENGERSZKATONÁK. A négy angol hadihajó kicsit megkönnyebbülve ér vissza a Jamestowni kiállítás megnyitására az angol vizekre. Megkönnyebbülten, mert a négy hadihajó 300 tengerészkatonával kevesebbet vitt haza, mint amennyit hozott. Annyi szökött meg. Mindenesetre érdekes, hogy valahányszor angol hadihajók jönnek Amerikába, például Battenberg herceg látogatása, mindig megszökik néhány száz matróz.

EGY TRUSZT VÉGE. Indiana államban szép csendesen eltörték egy trusztot a föld színéről, a vegyész-trusztot. A kormány megvizsgáltatta a társaság ügyeit és úgy találta, hogy nem tisztességes üzletet folytat, amennyiben semmi más célja nincsen, mint az árak emelése. A bírósági intézkedés meglehetősen nagy feltűnést keltett.

MEGSÉRTETT AMERIKAI ZÁSZLÓ. „Mit törődöm én ezzel a rongyos, piszkos ronggyal,“ — szölt a canadai Pegg a Pennsylvania állambeli Shamokinban a gyárra kitűzött amerikai lobogóra mutatva. Az amerikai bizony nem sokat teketóriázik, az a pár ezer ember mindjárt meg akarta lincselni. „Huzzátok fel!“ „Üsd agyon!“ volt a nagy zürzavaros kiáltásokból kivehető és ha néhány józan ember nincsen közöttük, hát fel is huzzták volna Peggét hamarosan. Valami elégtételt eszeltek ki, ami kielégítette az egész tömeget. Kezébe nyomták a meggyalázott zászlót Peggnek, aki azt kénytelen volt néhány óra hosszat a városban körülhordani.

ELNÖKJELÖLT. Két év múlva lesz csak az elnökválasztás és már most folynak a jelölést célzó tanácskozások. Két jelölt van eddig. Az egyik Taft Vilmos, a jelenlegi hadügyminiszter, akit Roosevelt ajánlott utódjaként, a másik pedig Hughes Károly, New York állam kormányzója. Egy szombaton megtartott gyűlés alkalmával 32 szóval 4 ellenében úgy határoztak, hogy a nemzeti konvenczió Hughes Károlyt nem fogják ajánlani a new yorkiak republikánus elnökjelöltné.

A Nagyvilágból

LEDOBTA A LOVA. A szász királyt egy katonai szemle alkalmával nem annyira baleset, mint inkább kellemetlenség érte. A 17. ulánus ezred frontja előtt lehajintotta a lova. Szerencsére sem a királyt nem hagyta el a lélekjelenléte, sem a katonaságot a — komolysága. Az uralkodó hidegvérrel kelt fel a földről, ült a lovára és léptetett el a me-rev nézésű katonák sorfala előtt.

BUKÓFÉLLEN. Az angol kormány bukófélben van. A tartományok miniszterelnökei Londonban tartottak gyűlést s az ezen hozott határozatokat, illetve a gyarmatok előnyeit biztosító javaslatokat az angol kormány nem tartja elfogadhatónak. A tartományok miniszterelnökei most az angol néphez akarnak fordulni azok miatt a törvényjavaslatok miatt, melyek egyenesen a tartományok érdekei ellen irányulnak.

LÁZADÓ HINDUK. A hinduk lázadása, amelyről lapunk mult számában irtunk, napról-napra nő és most már annyira aggodalmat keltő, hogy a kormány az összes katonaságot kénytelen volt mozgósítani.

MERÉSZ TERVEK. Sem a mexikói kormány, sem a mexikói nép nem nagyon vágyik háboruszkodni Guatemalával s dacára a háboru veszélyének, a kormány semmiféle intézkedést nem tett. Interpellálták hát e miatt, mire a pénzügyminiszter azt mondta, hogy aligha kerül háborura a dolog, de ha kerül is, Mexikó a 27,000 főnyi rendes hadsereget 2 nap alatt a tartalék behívásával 60 ezer főre szaporítja, ez pedig Guatemalával szemben több a soknál. Pénz is van elég, amennyiben 60,000,000 dollár fekszik aranyban a kincstárban. — Sokkal valószínűbb azonban az, hogy Mexikó a készülődő guatemalai forradalomra számít. Toledo tábornok a lázadók feje s azt akarja elérni, hogy megbuktatja a guatemalai köztársaságot és Nicaraguával egyesítve megveti az alapját a közép-amerikai egyesült államoknak.

NEGYVENNYOLCZ HALOTT. Lapunk mult számában hirt adtunk arról, hogy az uruguayi partok mentén a Poitou nevű hajó elsüllyedt. A szerencsétlenségről most beérkezett részletes jelentések azt mondják, hogy negyvennyolcz ember, köztük negyven utas lelte halálát a tengerben.

KITILTOTTÁK. Lajos herceget, Brazília egykori császárijának unokáját, aki most Dél-Amerikában utazgat, udvariasan figyelmeztették, hogy Braziliát kerülje el. Mikor Brazília köztársasággá alakult, a császári családot egyszer s mindenkorra kitiltották Brazília területéről.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET . . . NEW YORK

RÓL.

kivándorlás.

zombaton ha-
t, hogy Appo-
ben hatalmas
élesebb mére-
alom ellen.
zédet tartott.
országban sen-
en BESZÉL-
selekedni kel-
nyelvről szó-
zágyülés asz-
t Az, mint ezt
tuk, aki kije-
járól, mihelyt

ali fényes be-
beszél is Ap-
magyar álla-
soha. Csak a
tehetette volna

hozza hirül,
etkezete nagy-
a „fokozódó“
ozására. Már
nyomozására!
t, hogy miért
e a kivándor-
gyakorlati esz-
tetetésre.

LET.

terveztek.

méből Ferencz
nég alig lettek
Magyarország
herénylet hírét
szikra.

y, a románok
Végrehajtóját
nevű anarkis-
ála dinamitot,
és sok más ve-
nősen a kirá-

k, de ő konokul
neveit megadni.
különb ember
bi minden meg-
ennünket a bé-

gyar bombák és
roly is, Ferencz
ndenek.

K

ros
tály vezetője

LYÓSITUNK

BEVÁNDORLÓ

magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" újságvállalat
Szerkeszti
SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburgi Iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre \$3.00
Egy. Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants
from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.
Edited by
MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Az „Amerikai Magyar Szövetség” aból a végből alakult, hogy az amerikai magyarságot egyesítse. A magyarországi nemzeti kormány, amint ezt Bozóky indítványának leszavazásával megmutatta, még inkább nemzetiségekre akarja aprítani Magyarországot. Egyre valószínűbbé válik, hogy Magyarország jövője az amerikai magyarságtól függ.

— Odahaza a legjobbakat is „tekintetek” befolyásolják. S azoknak a legjobbaknak száma vajmi csekély. Itt csak egy tekintet létezik: magyar voltunkat összeegyeztetni amerikai voltunkkal. És sokan vagyunk. Másfél millió, többnyire fiatal, s mindannyian munkabíró ember. Csupa lelkes ember. Akik megtanultuk Amerikában, hogy ez az ország az amerikaiaké! Apponyi is itt járt. Tanulhatott volna valamit. Legalább azt, hogy mint kultuszminiszter magyarokat neveljen a magyar hazának. Ebbeli törekvésében számíthatott volna reánk, másfélmillió lelkes emberre, akik, ha kellett volna, szívesen küldtek volna pénzt haza magyar iskolák létesítésére, amint teremtünk magyar iskolákat itt, Amerikában. Hanem hát Apponyi is „tekintetek” vezérlik. Pedig ő most, valahára, negyvennyolczas.

— New Yorkban elfogtak egy alsóbb rangú közhivatalnokot, mivel megvesztegetni engedte magát. Mikor elfogták, méltatlankodva kiáltott fel: miért épen engem? A szerencsétlen nem bírta fölérteni, hogy megbüntetik, amiért megvesztegetni engedte magát. Mikor tudja, hogy mindenki azt teszi. Az Egyesült Államok szenátorától kezdve a new yorki városház kapusáig. Aki okosan teszi, azt megtapsolják és — megirigylük. A buta közhivatalnok hüvökre kerül.

A BEVÁNDORLÓ

— Buffalóban az ügyész betiltotta egy szindarabnak előadását. A szindarab tárgyát a Thaw-ügyből merítették. Címe: „Egy milliomos boszuja.” Mennyire különböznek még New York államban is az ügyészek egymástól! A new yorki ügyész nyitott ajtók mellett ingyenes előadást adott a new yorki közönség számára. A buffalói közönség még jó pénzért sem részesülhetett ugyanabban az élvezetben. Hát van igazság e földön?

— A „hallgatag” Smith özvegye azzal vádolja férjét, hogy megcsalta őt. Mikor megkérte a kezét, azt mondta állítólag, hogy 75 milliója van. S most, hogy meghalt, kiderült, hogy csak huszonöt milliót nevezett magának s ebből is csak három milliót hagyott a feleségére. Ez rut becsapás. A hallgatag Smith megérdemli, hogy holta után meghurezolja őt a felesége.

— Ferencz József kábelátvitelben üdvözölte a bécsi dalárdistákat az ünnepeltetés alkalmából, amelyben New Yorkban részeseülnek. — Mikor a magyar díszszázló fogadtatására távolból s közelből New Yorkba tódultak a magyarok, még a legkisebb Habsburgocska sem mozgatta meg az ujját. Persze, akkor csak a magyar zászlóról, most azonban, no most eleven osztrákokról van szó.

A KIVÁNDORLÁSRÓL.

Irta: Beck Lajos orsz. képviselő.

Az utolsó évek kivándorlási statisztikájánál szomorubb könyvet magyar ember aligha forgathat. A kivándorlók évről-évre sűrűsödő raja, amely már elérte a 200,000-t, az a leverő tény, hogy számuk már 40,000-el haladja meg évenként nemzeti szaporodásunkat és az a rettenet tapasztalat, hogy e kifelé hőmpolygó emberáradatot nem volt eddig módunkban feltartóztatni, a kétségbeesés érzését kelti fel szívünkben.

Miért dolgozunk és miért munkálkodunk, miért törjük magunkat és miért küzdünk, ha azt, amit egyfelől kivivünk népünknek, másfelől elvesztjük véreinknek szárnyrakelésével? Miért tülekedünk ezer ellenséggel, szoritjuk vissza őket lépésről-lépésre, ha egy nagyobb, egy hatalmasabb ellenség kerül mindig a hátunkba és zordan és kérérlhetetlenül mind gazdagabb rendet vág legjobb erőinkben? Amig e vad, e vérszopó vámpírt nemzeti életünknek nem sikerül legyűrnünk, nyugodtan nem alhatunk.

Tudjuk, hogy a magyar gazdasági viszonyok nem állják meg és nem is állhatják meg az összehasonlítást az amerikai viszonyokkal.

Az orvosszerek közül tehát a legnagyobb súlyt azokra kell helyezni, amelyek gazdasági viszonyaink alapos megjavítását célozzák.

Ezek közül igen sokat várhatunk nagyszabású iparfejlesztési akciónktól. Az a sok száz gyár, amely kereskedelemügyi kormányunk támogatása mellett most felépül: parlagon heverő munkaerőinknek nagy és hálás érvényesülési teret biztosít. Az ipari munkabéreknek a mezőgazdaságiakat lényegesen meghaladó magassága szegénysorsu lakosságunknak javára fog válni. Tizezrekre és százezrekre fog rugni néhány év alatt azoknak a munkásoknak a száma, akik eddig minálunk meg nem tudván élni, már-már Amerika felé tekintettek, de most gyáriparunk fellen dülésével foglalkozást és a megélhetésre alkalmas munkabéreket találnak idehaza is.

Természetes, hogy leg-elsőször mezőgazdasági iparunkat kell felkarolnunk. Arra kell törekednünk, hogy először is azok az iparágak műveltsenek, oly gyárak alakuljanak, amelyek a magyar mezőgazdaság termelését dolgozzák fel. és ez által oda kell hatni — am igazdasági életünknek határozott egészségére fog válni, — hogy lakosságunk egy hatalmas kontingense ott találja meg megélhetése eszközeit, ahol gyökere van, ahol apái éltek és ahol nem eshet oly könnyen a nemzetköziség martalékává.

De az ipar megteremtésével és felvirágoztatásával még nem orvosoltuk egészen a bajokat. A paraszt-

birtokoknak megmivelésre alkalmatlan darabokra való lassu elaprózódása, a hitelviszonyoknak ezen a téren való fejletlensége arról is felvilágosít, hogy miért kerül ki a kivándorlók oly nagy hányada ma már a magyar parasztságból.

Ezeket segíteni első sorban csak egy egészséges és erőteljes birtokpolitikával lehet. E birtokpolitikának tengelyét a járadékirtokrendszernek kell képeznie. Lehetővé kell tenni, hogy kisbirtokosaink jelentéltelen készpénzfizetéssel olyformán jussanak örökárú birtokhoz, hogy az eladónak, illetőleg egy állami szervezettel bíró járadékintézetnek, amely az eladótól átvenné a kisbirtokos vevőnek tartozását, — egy emberöltőn át törleszszék a megszerzett birtok árát olyan csekély évi részletekben, amely részletek előre felállított, megbízható számítások alapján még a legrosszabb termés esetére is nemcsak kikerüljenek a birtok jövedelméből, hanem az összes adók levonása után még a fáradság gyümölcsét is meghozzák a föld művelőjének.

De járadékirtokok meghonosítása mellett földművelésügyi kormányunknak azt is kereszttül kell vinnie, hogy nagy állami és alapítványi uradalmaink felosztásra alkalmas birtokai és egyes közsegeink nagy birtoktestei alacsony bérösszegért bérbevétehetőnek az erre vállalkozó, munkabíró kisemberek által. Ugyancsak oda kell hatni — amire Darányi már olyan tiszteletre méltó példát adott — hogy főuraink és egyházi fejedelmek megbarátkozzanak azzal a gondolattal, hogy megkötött birtoktesteik méltányos áron hosszabb időre bérbe adassanak a község lakosságának. Ha ez az akció a járadékirtokrendszerrel együtt nagy méretekben keresztül idehaza, hanem csak millió munkáskezet tarthatunk idehaza, hanem ugyanannyit hozhatunk vissza messze idegenből.

Az ekkép földhöz, munkaalkalomhoz, kenyérhez jutó mezőgazdasági elemeket azonban nem szabad még ezek után sem magukra hagyni.

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvoságra,
ugy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR és ERDEKY KÁLMAN
őhazai okleveles gyógyszerészekhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer
és különlegesség, továbbá szepítők
és pipere szikkek.

Ugy hazal mint itteni receptek pontosan
készítettek. Pósta megrendeléseknek
pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2807 Forbes street.

KERESTETNEK

asztalosok, tanoncok és most ideérkezett
munkások is felvétetnek Klein testvérek
bambo gyárában: 520—522 East 81 utca
New York. Jelentkezhetni a legfelsőbb eme-
leten levő irodában.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE
SEM MENNI
ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADEMIÁJÁT
44 West 34-ik utca, New York

Harlemi fiók: 23 East 125-ik utca
Alapítva 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER
Tanulók feltűnően rövid idő alatt
bármily nyelvet megtanulnak.

Szervezni
kat, előmoz
szövetkezet
a legalkalm
A szövetk
lépésekben
mindig oly
szövetkezet
fejletlenek,
olyan ideg
szövetkeze
hogy a mu
kormányra
zeteket.
Ha egy
nek fejlőd
ra maradt
sebb és le
a szövetk
a paraszt
termelési
termelő-sz
önön erő
taluk sze
nek ma
Dánia te
tagjainak
száma az
1,580,000
korona
szervezté
let a dán
termelés
szövetke
vő felha
ezzel ös
sitettek,
szarvasr
gozására
gőhidak
delmet
Husz
Dánia k
ditó pél
janak
tudatos
tejterm
eredmé
nem a
ban szá
mények
kezdett
konzer
otthon
nének,
lencz t
szórvá

A
M
korn
eszte
ágyo
korn
lyet
aki
tára

Szervezni kell termelésüket, szervezni fogyasztásukat, előmozdítani hitelük kifejlését. Erre pedig a szövetkezeti intézmény kibontása és általánosítása a legalkalmasabb eszköz.

A szövetkezeti eszme az utolsó évtizedekben nagy lépésekben hódított tért Magyarországon. De még mindig oly óriási szüsterületek fekszenek fölötté, a szövetkezetek bizonyos nemel még mindig annyira fejletlenek, széles rétegekben maga a szövetkezés olyan idegenkedésre talál, amelyet sok könnyelmű szövetkezeti alakulás a multban igazolni is látszott, hogy a munka, amely e téren a társadalomra és a kormányra vár, lényegesen meghaladja az eddig végzeteket.

Ha egy pillantást vetünk a külföld szövetkezeteinek fejlődésére, látjuk csak, hogy mi mennyire hátra maradtunk. A mi szempontunkból a legérdekesebb és legtanulságosabb a kis Dánia példája, ahol a szövetkezeti mozgalom tisztán a kisbirtokosoknak, a parasztságnak köszöni virágzását. Különösen a termelési szövetkezetek és ezek közt is a tej- és vajtermelő-szövetkezetek terén értek el a kisemberek önnön erőikből óriási eredményeket, úgy hogy az általuk szervezett tejtermelő-szövetkezetek, amelyeknek ma százötvenzert meghaladó tagja van, egész Dánia tejszükségletét fedezik. Ezen szövetkezetek tagjainak 850,000 tehénük van, míg az összes tehének száma az egész országban csak egy millióra rög. 1,580,000 mm. vajat termelnek évenként 200 millió korona értékben és ennek eladását oly mesterien szervezték, hogy Anglia összes importált vajának felét a dán szövetkezeteknél vásárolja. De a nagy tejtermeléssel összekötve kiterjesztik a mezőgazdasági szövetkezést más terekre is. A nagymennyiségű szövetkezést más terekre is. A nagymennyiségű szövetkezést más terekre is. A nagymennyiségű szövetkezést más terekre is.

Huszonöt esztendő alatt fejlett ilyen hatalmas Dánia kisembereinek mezőgazdasági termelése. Buzdító példa arra, hogy a mi kisembereink is összeálljanak és hozzáálljanak erejük rendszeres és czél-tudatos felhasználásához. És pedig nem csupán a tejtermelés terén — ahol már aránylagosan igen szép eredményt ért el minálunk is a szövetkezés — hanem a termelés számos egyéb térein. A malomiparban szakszerű vezetés alatt csakhamar jelentős eredményeket érhetnek el; éppen így a már megkezdett szeszifőzés, továbbá a keményítőkészítés, a konzervgyártás és a serfőzés terén. Mindezt pedig otthon, a rög közvetlen szomszédságában mivelhetnek, úgy mint a dánok, akiknél a szövetkezetek kilencz tizedrésze nem a nagy városokban, hanem szét-szórva a egész országban működnek.

ÜSD AGYON, DE NE NAGYON!

Irta: Dr. Kalmár Antal.

A budapesti „A Nap”-ban olvassuk: Már tudniillik a husz esztendőt, vagy ha a kormány jobban tetszik: a kétszer tiz esztendőt. Az a cigánybiztatás, hogy: üsd agyon — de ne nagyon, — teljesen ráillik a kormány második tiz esztendejére is, amelyet most villamos világításba helyez Beck, aki ugyancsak ráolvas Kossuth nyilatkozatára. Az osztrák kormány előtt fekszik a

magyar kormány egy javaslata, — mondja Beck — amely még a folyó kereskedelmi szerződési időszakon túlterjedő időszakra is gondoskodni akar olyképen, mely a gyakorlatban a mai állapottól nem messze esik. A magyar kormánynak ez a javaslata tetszik az osztráknak (hogy az ördögbe is ne tetszenék!); ámde mit szól hozzá a magyar nemzet? Tisztán látjuk már, hogy a kormány mit akar azzal a deklarációval, formulával vagy biztosítással, amit az önálló vámterület erőssége gyanánt akar feltüntetni, holott Beck szerint az a gyakorlatban nem lesz egyéb, mint a mai állapotnak nemzetpusztító folytatása: huszonötpercentes közbenső vámkezelés, amelyről Európa nem fog tudni semmit!

Beck felnyitotta szemünket, tehát ki kell adnunk a jelszót: semmi kötés a második tiz esztendőre! Semmi kötés, mert minden kötés méhében új nemzetbecsapás nyugszik! Ennek a kormánynak, amelynek nincs anynyi ereje, hogy élő törvényünk parancsolata értelmében már most, 1908. januárius első napjára felállítsa az önálló vámterületet: nincs ahhoz joga, hogy megkösse a tiz esztendő mulva üléselő országgyűlés kezét! Hátha az az országgyűlés nem huszonötpercentes, hanem százpercentes vámsorompókat akar felállítani? Ez hihető is, hogy így lesz, mert nem lesz több ilyen pipogya országgyűlésünk, amely az átmeneti korszak jellegje alatt bármely nemzetgyilkosságra kész. Ha pedig mi most, tiz évvel előbb, huszonöt percentre kötjük le a jövő országgyűlés kezét, és ha az az országgyűlés majd százpercentes vámsorompókat akar, mondja meg nekünk a kormány: miképpen bír az országgyűlés a mostani kötés alul felszabaddulni?

Hanem adunk mi a kormánynak egy jó tanácsot: ha már mindenáron szerződést akar a második tiz esztendőre is: kösse meg azt az osztrákkal százpercentes vámsorompókkal. Ebbe belenyugszunk, mert az akkori országgyűlés a százpercentet huszonöt percentre mindig leszállíthatja, ellenben a huszonötpercentet százpercentre fel nem emelheti.

De még a százpercentes vámsorompókkal ellátott szerződést is, mint valami pragmatika szankciót, az európai hatalmak garanciája alá kell helyezni. Különben nem ér semmit, mert az osztrákokban és az osztrák császárokban sohasem bizhatunk. Kiben bizol? — kérdezte a hittérítő szent Olof a norvég-től. — Magamban! — felelt a norvég. Ámde bizhatik-e a magyar nemzet önmagában és legkivált a kormányában? Bizhatik az öreg ördögöt! Meg is mondjuk, hogy

miért nem bizhatik. Tavaly épen ezen a napon kezdődtek a választások. Nem volt az az ökölnyi negyvennyolcjas jelölt, aki mellet verve, nem bömbölve hirdette volna az önálló vámterület felállítását. Mikorra? Talán 1918-ra, vagy épen 1928-ra? Dehogy: 1908-ra, amikor a mostani törvény önönmagától lejár és véget ér. Ha valamelyik 48-as jelölt azt merete volna hirdetni, hogy kell ugyan az önálló vámterület, de majd csak tiz, esetleg husz esztendő múlva: azt bottal verték volna ki a kerületből! Most pedig valami szentségtelen lélek kell ahhoz, hogy a népképviselők ilyen czinikusan megfeledkezzenek a választóiknak tett ígéretükről s megfeledkezzenek úgy, hogy egy szó nem sok, de még annyival se követeljük a vámsorompóknak 1908. januárius első napján való felállítását. Mit szólnának a képviselők ahhoz, ha otthon, választókerületeikben a nép: korbáccsal és ostorral, kövel és bottal emlékeztetné őket ígéreteiknek a beváltására? Fel is hívjuk a választópolgárokat, hogy azt a népképviselőt, aki Beck felvilágosítása után sem követeli már most 1908. januárius első napjára az önálló vámterületnek a könyörtelen felállítását és beleegyeznek annak tiz évre való elhalasztásába: azt be ne engedjék a kerületbe, — vagy ha beengedik: ép bõrrel ne engedjék eltávozni!

Mert annak a hitvány hazugságnak, hogy a külföldi kereskedelmi szerződéseknek törvénytelen megkötése olyan bevégzett tény elé állította volna az országot, amelynél fogva most már Magyarország Ausztriával szemben nem állíthatja fel az önálló vámterületet: egyetlen egy magyar ember se üljön fel! Ez csak mesebeszéd! Lárifári! Kész hazugság, amelyet csak Bécsnek a kedvéért azért találtak ki, hogy elbolondítsák vele a magyar nemzetet. Mert azt még nem bizonyította be senki, se miniszter, se más isten fia, hogy ez állítás egyuttal igaz is. Állítják, de egy szikrányit se bizonyítják, hogy ha Magyarország is állja, aminthogy állja is a külföldi kötésekkel, ellenben Ausztriával szemben 1908. januárius első napjára felállítja a vámsorompókat: hogy ebből Magyarországra nézve mi baj származhatnék? Mert ha baj származhatnék és előttünk valaki ezt a bajt bebizonyíthatja, mi is alávetjük magunkat az első tizesztendő vámközösségnek, — de csak állítani és semmit sem bizonyítani, magyarul mondva, Bécsnek a kedvéért egész Magyarországot boldondá tartani: így, tisztelt kormány, nem lehet verni a cigányt!

Végül kérdezzünk egyet: ha nekünk törvényeink ellenére el kell fogadnunk a darabontok bevégzett tényét és csak ennek folyamánaképpen kell elfogadnunk a vámközösséget: ki és mi biztosít bennünket arról, hogy 1915-ben a bécsi külügyminiszter újból nem állítja-e bevégzett tény elé az országot? Hisz, amit megtehetett Bécs 1905-ben, azt megteheti 1915-ben is, — és ha nekünk közzogilag fel kell ülnünk a bevégzett tény ámitó paripájára: akkor mi itéletnapig se szabadulhatunk meg Ausztria vámközösségétől. A magyar közzoginak bevégzett törvénytelen tény soha sem prejudikálhat s gunyja a sorsnak, hogy erre nézve a közzogi precedenst éppen a nemzetinek nevezett kormány állítja fel!

RAJCS ZOLTÁN úr Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

atlan darabokra onyoknak ezen a világosit, hogy mi hányada ma nár

egy egészséges. E birtokpolitika dörnernek kell kéy kisbirtokosaink formán jussanak k, illetőleg egy áltetnek, amely az elnek tartozását, — megszerzett birtok n, amely részletek tások alapján még csak kikerüljenek összes adók levonáseit is meghozzák

ása mellett földmi-keresztül kell vinnyi uradalmaink fel-es községeink nagy ért bérbevétehesse-ó kisemberek által. Amire Darányi már ott — hogy főuraink rátkozzanak aza! a toktesteik méltányosanak a község lakó-saradékbirtokrendszeresztül vitetik, nem-tünk idehaza, hanem esse idegenből. omhoz, kenyérhez ju-ban nem szabad még

EG!

ató orvosságokra, alommal DEKY KALMAN gyserészekhez GHBA hazai gyógyszer több szepítő kkek. eceptek pontosan egrendeléseknek tesznek. m: ARMACY 7 Forbes street.

TNEK

és most ideérkezett nek Klein testvérek —522 East 81 utca etni a legfelsőbb eme

OHA SEMMIRE ENNI beszélsz

OLUL

arsz, keresd fel

TINA

I AKADÉMIAJÁT útca, New York 3 East 125-ik útca tott 1882-ben.

NNYŰ MÓDSZER nően rövid idő alatt vet megtanulnak

ALAPITATOTT 1889.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHAZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZZT az ó-hazába első áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó vérvényt. VESZÜNK ÉS ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskét. ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbíttatnak New Yorkba. ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKAREK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Két százalék csekk számlára. Négy százalék botét számlára. ALAPTÓKE ÉS FÜLÖSLEG \$175,000.00.

EGYESÜLT ERŐVEL.

A BEVÁNDORLÓ

Hazai Dolgok

Tót hitványság.

HUDAPEST. Felháborító az a gázság, amivel Szkiacsák Ferencz tót-nemzetiségi képviselő izgatja és bolondítja a tótságot. Legutóbb kirándult Bazinba, ahol épen harmadszor győztek a nemzetiségiék a magyarság jelöltjével szemben. Ivánka Milán programbeszédet mondott Csesztén s a következőket mondotta:

„Tisztelt választóim! Ti most úgy vagytok, mint mikor vásárolni mentek a boltba, s a kereskedő annyi mindenféle portékát rak elétek, hogy végre azt sem tudjátok, hogy mit vásároljatok. Most is egyik jelölt a másik után jön hozzátok s annyi mindenféle igérettel telebeszéli a fejeteket, hogy zavarba jöttök és nem tudjátok, hogy kire szavazatok. Én nem ígérek nektek semmit, hanem adok egy jó tanácsot: Ha jön hozzátok egy jelölt, kérdezzétek meg mindenekelőtt, vajjon tót ember-e ő, családjában beszél-e kizárólag csak tótul, hajlandó-e az elnyomott tót nép jogaiért minden körülmények között harcolni. És ha ő mindezekre azt válaszolja, hogy igen, akkor tekintet nélkül arra, hogy milyen párthoz tartozik, legyen akár néppárti, vagy tartson akár Kossuthal — ő reá szavazzatok.“

Most közbekiáltott Szkiacsák: KOSSUTH-TAL, A BOLONDDAL!

A tótok mélységesen hallgattak. Még őket is megdöbbenetette a brutális nyelvtöretés. A hallgatóságban jelenvolt a esesztei körorvos is, dr. Hübner Viktor, aki természetesen nem tudta megállni, hogy a halatlan komisszátot vissza ne verje.

De ez nem teljes elégtétel. Szkiacsák Ferenczet a Házban, nyílt színen kell feleletre vonni. Itt kell számot adnia cselekedetéért.

Külföldi vendégek.

BUDAPEST. Érdekes vendégei voltak a képviselőháznak. Egy indus társaság jelent meg már kora délelőtt a hölgykarzaton: négy férfi és három nő, akik nagy érdeklődéssel hallgatták a Ház tanácskozását, aztán lementek a folyosóra, s megcsodálták a parlament helyiségeit. A társaság vezetője F. M. Kanga bombayi ügyvéd, s a társaságban volt még dr. Settina a családjával, meg mr. Dalal és Khambala kereskedő. Khambala és a hölgyek indus nemzeti viseletben voltak. A társaság minden tagja folyékonyan beszél angolul és francziául. Kanga ur elmondotta, hogy kékutazáson járnak Európában. Ide, Budapestre Bécsből, de Trieszten és Fiumén keresztül jöttek el. Bécs város egyáltalában nem tetszett nekik, de annyival inkább el vannak ragadtatva Budapest szépségétől. Párizst kivéve, ahol háromszor voltak, egyetlen európai város sem tetszett nekik annyira, mint Budapest, ahol még egy-két napig maradnak.

Elpusztult falu.

BESENYŐFALVA. Minap nagy tűz pusztított, mely a nagy szélvészen annyira elharapódzott, hogy a községnek nagyrésze a lángok martaléka lett. Leégett 30 lakóház és 26 csür. Azonkívül odaveszett 70 juh, sok aprómarha és takarmány. A kár 80.000 korona.

Agyonforrázott gyermek.

DUNASZEKCSŐ. Baranyamegye. A napokban egy kis gyermek borzasztó halálát okozta a véletlenség. Andok Mihály parasztagazda házában nagymosás volt és az

alig másfél éves gyermekük ott ugrándozott a konyhában. Egy őrizetlen pillanatban egy sajtár forró viz a kisgyermekre ömlött és azt úgy összeégette, hogy pár órai kinlódás után meghalt.

Halálozás.

Kaposvár. Kapus István kaposmérői földműves fanyesés közben leesett a fáról és meghalt.

A kollégium jubilál.

KOLOZSVÁR. Az itteni ev. ref. kollégium 300 éves jubileumát rendező bizottság megállapította a nagyszabásúnak ígérkező ünnep sorrendjét.

A jubileumi ünnep első része május 22-én délelőtt fog lefolyni a belsőkarkas-utcai nagytemplomban. Az imát Bartók György dr. erdélyi ev. ref. püspök fogja mondani, az ünnepi beszédet Török István dr. igazgatótanár tartja. A testületek üdvözlésére Bethlen Ödön gróf kollégiumi főgondnok válaszol. Délben banket lesz, este bál, amelynek nagy rendező-bizottsága az iskola régi tanítványaiából most alakult meg. Május 25-én tartja az Országos Ref. Tanáregyesület ünnepi közgyűlését a kollégium tornacsarnokában. Ez alkalommal Apáczai Cseri Jánosról, az intézet egykori híres tanáráról, a magyar bölcsészeti irodalom úttörőjéről Imre Sándor dr. kollégiumi tanár tart emlékbeszédet, míg Rác Lajos dr. sárospataki gimnáziumi igazgató a bölcsészettnek a magyar református iskolákban való szerepéről tart felolvasást. A gyűlés után közebéd lesz, este pedig diszeloadás a Nemzeti Színházban; a „Tolonecz“ fog színrekerülni Szentgyörgyi Istvánnal a czimszerepben.

Hivatalsszolgát ünnepelnek.

MISKOLCZ. Miklós György ügyészégi

Paradicsomi Otthon

AKI PARADICSOMI OTTHONT AKAR MAGÁNAK TEREMTENI, AKI FÖLDVÉTELEN NYERÉSZKEDNI AKAR KIS PÉNZÉVEL,

RAGADJA MEG AZ ALKALMAT

LONG ISLANDON, MELYNEK FÖLDJÉT MÁR MOST KERESIK MINT A NEW YORKHOZ LEGKÖZELEBB FEKVŐ LEGÉRTÉKESEBB FÖLDET, VAN

ROCKVILLE CENTRE

EGY KÉSZ VÁROS, ISKOLÁKKAL, TEMPLOMOKKAL, ÜZLETEKKEI, GYÖNYÖRŰ UTCÁKKAL ÉS TEREKKEL, MINDEN KÉNYELEMMELE.

OTT AJANLUNK TELKET MEGVÉTELRE.

EGY-EGY TELEK ÁRA KÉTSZÁZ DOLLÁRTÓL KEZDVE.

KÖNNYŰ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Forduljon mindenki levélben vagy személyesen a társaság magyar képviselőjéhez:

Mr. JULIUS TENNER

215 MONTAGUE STREET, ROOM 417, BROOKLYN, N. Y.

aki magyar nyelven szívesen ad mindenkinek felvilágosítást.

Florence Park Realty Co.,

215 MONTAGUE ST.,

BROOKLYN, N. Y.

hivatalsszo
demkeresz
kitüntetet
Gusztáv
ünnepség
az ügyész
ügyész, l
jelent.

NAGY
sadalma
zéseül ig
zett Ken
abból az
veztetett
maradt,
tély alk
szónok
hogy K
gukénak
hatják,
gében k
ni és bi

Ó-RA
nyában
történt.
érezet s
szembe
kérté s
csit, zu
szerenc
kocsi k
csolták
János
henedő
kódara
kára e
remény

SOF
sem tö
grófkis
a csalá
tes há
röl a v
talosa
reti tö
Min
riék H
késöbl
gánya
ni leh
szemé
még e

pe

hivatalsszolgát, 40 évi szolgálatáért ezüst érdemkereszttel tüntette ki a király, amit a kitüntetettnek most adott át Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész. Az átadás egész kis ünnepséggé nőtte ki magát, mert azon ugy az ügyészség, mint a kir. járásbírótság egész ügyészi, bírói kara s összes személyzete megjelent.

Ünnepelt járásbíró.

NAGYKÖRÖS. A város intelligens társadalmi tisztelőinek és szeretetének kifejezésül igen sikerült társas vacsorát rendezett Kenessey Kálmán járásbírói tiszteletére abból az alkalomból, hogy járásbíróvá neveztetett ki s ily minőségében is a városban maradt, hol közbecsülésnek örvend. Az estélyi alkalmával számos tószóban adtak a szónokok kifejezést azon való örömüknek, hogy Kenessey Kálmánt járásbíróul is magukénak, e város állandósult lakosának vallhatják, amelynek minden társadalmi rétegében köztisztelőt vivott ki magának egyéni és bírói kiváló tulajdonságainál fogva.

Két szerencsétlenség.

Ó-RADNA. Az itteni kincstári ólombányában egy napon két szerencsétlenség is történt. A szűk, sötét tárnában elakadt egy érczet szállító kézikocsi. A tolató suhancz szembejövő két társát, a Bráz testvéreket kérte segítségül. Alig indították meg a kocsi, zugva közeledett a másik s míg kettő szerencsésen félreugrott, Bráz Ignác a két kocsi közé szorult, melyek lábait összeroncalták. A bánya másik részében Somkerek János dolgozgatott s épen fáradságát kipihenedő, leült, mikor a tetőről egy hatalmas ködarab levált s a mit sem sejtő ember derekára esett. Életbenmaradásához alig van remény.

Rudi haragszik.

SOPRON. Az egyházi esketés még meg sem történt Nyári Rudi és Festetich Vilma grófkisasszony között, máris napirenden van a családi veszekedés. A soproni kis földszintes ház szomszédjai heteken keresztül ezekről a veszekedésekről suttognak s a leghivatalosabb pletykahírek szerint, Rudi nem szereti többé Vilma komteszt és vizont.

Minap délelőtt ugyancsak zajos volt Nyáriék háztája. A fiatalok összeveszekedtek, később pedig beleszólt a vitába az öreg cigányasszony, a grófleány anyósa is s ha hinni lehet a jó füleknél és a rossz szájaknak, szemére vetette Festetich Vilmának, hogy még egy fillért sem hozott a házhoz.

RIZSÁK JÁNOS
passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az őrségi hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Réám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

— Elég, hogy grófi koronámat magammal hoztam, — felelte Festetich Vilma — és a grófi, nemesi szívemet! Én teljes szívből halálosan szeretem Rudit, aki hideg hozzám!

Ez a veszekedés késő estig tartott, akkor Rudi muzsikálni ment a kávéházba, Vilma grófnő pedig odahaza maradt és öt zsebkezdőt nedvesre könnyezett. Másnapra már szent volt a béke.

Rendes körülmények között Nyári Rudiék igen jól mulatnak. Hajnalban fekszenek le és csak délután ébrednek fel, megebedelnek, azután következik a koncert. Rudi hegedül, a grófnő zongorázik, sőt nagyon jó kedve van, énekel is. Egyébként nem sokáig maradnak Sopronban, arra készülnek, hogy együtt végigjárják a világot.

Egy aljegyző hőstette.

SZEGED. Az áradást nézegető kis diákok közül Batta János törvényszéki bíró 10 éves Pista nevű fia a Tiszába zuhant. A Stefánia-sétányon haladó Salamon Gyula városi aljegyző ruhástul utána ugrott és percenkig tartó küzdelem után az ájult fiút karján kihozta. A közönség az aljegyzőt lelkesen megéljenezte.

Véres kardpárbaj.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Tóth Artur lap-szerkesztő és Singer Ernő tanárjelölt hírlapi polémiából kifolyólag kardpárbajt vívtak. A viaskodás harcoképtelenségig ment. Hosszabb küzdelem után Singer jobb karján megsebesült, mire a segédek a párbajt beosztintették.

Patakba fullt házaspár.

TRENCSÉN. Fitzek Gáspár és neje radvosztkai lakosok a csacziai hetivásárról hazafelé igyekezvén, az óbesztercei patakon át akart menni, de szekere a megáradt vízben megfeneklett, majd kettészakadt és a szerencsétlen házaspár a megáradt patakban lelte halálát.

Nagy tüzvész.

VÁGBESZTERCZE. Minap egy itt elrobogó vonat mozdonyából szikra pattant ki, s ettől egy szalmafüdeles ház tüzet fogott. Nagy vihar volt és a tűz gyorsan terjedt, úgy hogy csakhamar tizenöt ház állott lángokban. A tüzet csak órák múltán lehetett eloltani. A kár ugedymillió korona. A leégett házak nagyrészen nem voltak biztosítva.

DEBRECZENI REJTELMEK.

Gyermekgyilkolást mint mesterséget üzik.

Aki szereti a pletykát és rágalmakat, most kitünően érezheti magát Debreczen szabad királyi város falai között. A rendőrség letartóztatta Fülep Julia bábaasszonyt, aki ellen gyermekelhajtás és magzatgyilkosság címén négy hét óta folyik a vizsgálata. A nyomozás megrendítő adatokat szolgáltat ez ügyben. Arról van szó, hogy ennek a bünös asszonynak Nyomatató-utcai lakásán esztendő óta egész légió magzatot öltek meg.

Nemcsak cselédleányok jelentek meg Fülep Julia klinikáján, hanem igen sok ur-asszony is. Főleg urinők szerepelnek a listán, mely egész teljességében rendelkezésére áll a főkapitánynak. A neveket természetesen egyelőre titokban tartja a rendőrség. Ez az oka azután a sok pletykának, rágalomnak, mely máris sok ártatlan nevet beledobott az ügy lavinájába. Az eset miatt óriási izgalom fogta el a várost.

A rendőrség titkos, névtelen feljelentés alapján kezdte meg a döbbenetes ügyben a vizsgálatot. Körülbelül egy hónap előtt Boldizsár Kálmán doktor főkapitány-helyettes a következő levelet kapta:

„Tud-e róla a főkapitány ur, hogy mi történik Debreczen városában? Tud-e róla, hogy egy Fülep Julia nevű asszony az egész várost bünbe kergette. Legalább hatvan olyan nőről tudok, akiknek gyermekeit megölte, mielőtt megszülettek volna. Persze a rendőrség!... Persze a rendőrség!... Ilyeneket nem méltóztatik észrevenni. Hogyan is vennék észre? Honnan is tudják? Hát kíváncsi vagyok, mi lesz ezzel a vizsgálattal. És mi lesz az uriaszonyokkal?”

A név nélküli levél nem maradt titokban. Gyorsan elterjedt a híre mindenfelé a városban és megindult a találgatás, hogy kik a bünrészeselek. Beszéltek egy bankfőtisztviselő nejéről, egy vállalkozó barátjánéről, két színésznőről és több társasági asszonyról. A találgatásoknak és rágalmaknak nem volt se végük, se hosszuk. Tetejét akkor érte el a botrány, amikor egy debreczeni humoros hetilap egy humoreszk keretében szóba hozta az ügyet.

A vizsgálatot 20 nap előtt indították meg. Boldizsár főkapitány-helyettes vezette a nyomozást, Mile Pál fogalmazó és Dobos József rendőrbiztos segítségével. Beidéztek a rendőrségre Fülep Juliát, aki negyven év körüli asszony. A szülésznő igen komiszul, vakmerően viselkedett. Igen elszántan, szemtelenül tudtára adta a főkapitány-helyettesnek, hogy igenis, ha tudni akarják, hát ő tényleg üzte ezeket a dolgokat.

— Mondhatnék én olyan cifra dolgokat, hogy attól koldul egész Debreczen, sőt a vidéke is. Én velem nem jó lesz kikezdeni.

Ezután hazabocsájtották a szülésznőt s a rendőrség más irányban kezdett nyomozni. Elővették Fülep Julia összes cselédjeit, akik valaha szolgálatában állottak és sorra kihallgatták őket. Tizenkét cselédet állítottak elő a rendőrségen, akik megdöbbenő részletekkel szolgáltak. Ha igazat vallanak ezek a leányok, akkor Fülep Juliára esztendőig tartó fegyházbüntetés vár. Mert nemcsak elkövette ezeket a bünöket, hanem rácsábitott mindenkit a bünre. Ahol észrevette, hogy valaki reményteljes állapotban van, akár cseléd, akár uriaszony volt, felkereste és rávette a magzateelhajtásra.

OLVASÓINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

RENDES ZSIGMOND úr Chicagóban és környékén képviseli lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat.
A Bevándorló kiadóhivatala.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNYGI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(Hatodik folytatás.)
VIII. FEJEZET.

A lemásolt festmény.

A két férfi mélyen elgondolkozva visszament a rendőrkapitányságra.

A kapitány felbontotta a táviratokat, melyek távolléte alatt érkeztek.

— Hopp, — kiáltott fel, amint elolvasott egy Bostonból érkezett táviratot. — Egy újság, ami esetleg téged is érdekel. Hallottál valaha valamit Big Center felől?

— Ismerem.

— Személyesen?

— Igen. Száz közül is ki tudnám választani.

— Természetesen ismered az élete folyását is?

— Hogyne. Ő a legügyesebb és leggyakorlottabb bankóhamisító a világon.

— Kitűnő. Nagyon jó véső ez az ember, jártas minden e szakmába vágó dologgal. Ő a pénzhamisítók királya. Ez a sürgöny azt jelenti, hogy most szabadult ki Massachusetts állam börtönéből, ahol két évet és hat hónapot ült.

— Jegyet váltott New Yorkba és félőtre ideérkezik.

— Dick, most pénzhamisító banda után kutatsz, talán hasznodra lesz, ha szemmel tartod Big Centert.

— Madarat tolláról, embert barátjáról ismerni fel. Ha öt szemmel tartod, bizonyosan meg fogod látni az ő pénzhamisító barátjait is.

— Köszönöm. Ez nekem sokat érhet, hogy tudom. Félőtre érkezik?

— Igen.

— A Grand Central vasuton?

— Azon.

— Helyes. Átengeded őt nekem?

— Igen.

Dick ismét áruhába öltözött, szemére nagy zöld szemüveget tett és ahhoz a rácshoz támaszkodva, mely előtt minden utasnak el kellett haladnia, félőtkor kint várakozott a vasutnál. Zöld szemüvege alól minden arcot jól megnézett.

Egy nagy, magas ember, sárgás-barna kockás ruhába öltözve, melyben úgy nézett ki, mint egy farmer, sántikálva jött a pályaudvaron.

Egyik kezében egy nehéz pálcát tartott, a másikban pedig egy nagy veres zsebkendőt tartott orra elé, mely félarcát eltakarta.

Dick egy hosszú, kutató tekintetet vetett rá, azután követte.

A nagy, barnaruhás ember kisántikált az állomásról és a 42-ik utca járdáján végighaladt az ostorukat pattogató bérkocsisok előtt.

— Bérkocsit, uram?

— Erre.

— Az alsóvárosba!

— Bérkocsit!

A barnaruhás ember hamar kiválasztott egyet a toladó kocsisok közül, aki azonnal kocsijához vezette.

Dick követte.

A kocsis kinyitotta az ajtót, a nagy ember

A BEVÁNDORLÓ

megmondta a címet s azzal beszállt és betette az ajtót.

A kocsis felakart ugrani a bakra, amikor szemközt találja magát Dickkel, aki az első kerék tengelyén állott.

— Mi az ördög! — kiáltott a kocsis.

— Biztosíthatom, hogy semmi rokonságban sem vagyok veled — szólt Dick. — Látja ezt?

Szétvetette a kabátja szárnyát és kivillant a rendőri jelvényt.

— Igen — szólt meghökkenve a kocsis.

— Hová rendelte utasa, hogy vigye?

— AMulberry és Houston utcák sarkára.

— Hajtsd a rendőrkapitányságra.

— Igen.

— Várjon, míg beszállok.

— Igen.

Dick leugrott. A kocsiban ülő kinyitotta az ajtót, hogy megtudja, mi a késlekedés oka.

A titkosrendőr beugrott a kocsiba és bezárta az ajtót.

A kocsis a lovai közé csapott.

— Hé! — kiáltott a barnaruhás ember.

— Hadd halljam tovább.

— Ez az én kocsim.

— Valóban?

— Persze, hogy valóban. Én béreltem és ön kimegy belőle.

— Azt hiszem, hogy nem. Az ön költségén akarom utamat megtenni.

— Kidobom.

— Nem hallgat el, bolond! Nem látja, hogy a kezeim közé esett?

— Mit jelent ez? Ki akar rabolni?

— Kirabolni Big Centert? — válaszolt mosolyogva titkosrendőr. — Oh, nem, eszem ágában sincs kirabolni.

— Mit mondott, Big Center?

— Igen.

— Mit jelent az?

— Mit, kedves tudatlan ur? Ez a neve a legismertebb bankóhamisítónak és törvény elől szökdösőnek s én azt hiszem, hogy ön az én foglyom.

— Kicsoda ön?

— Dick Miklós, a titkosrendőr.

Big Center, mert ő volt, a híres bankóhamisító, felmordult és hirtelen egy kést rántott elő.

Hanem Dick sem volt rest. Megkapta a nagy ember esuklóját, egyet csavart rajta s a kés, amint a kocsis fenekére esett, nagyot pendült.

Dick hátracsavarta Big Center kezét, úgy hogy a nagy ember zuhanva bukott le az ülésről.

— Add meg magad! — kiáltott a detektív.

Big Center vadul tekintett fel reá.

— Nincs joga engem letartóztatni — mondta. — Bolond voltam, hogy kést fogtam önre.

— Bizony az.

— Ön nagyon jól tudja, hogy nem tartóztathat le engem, amikor nincs ellenem vádemelve.

— Azt én jól tudom.

— Nem csináltam semmit.

— Mondani könnyű!

— Mivel vagyok vádolva?

— Rablással.

— Mikor? Hol?

— Egy hét előtt egy embert kirabolts s elvette óráját láncostul és 100 dollár kész-

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENUL JOBB BARMILY

IMPORTALT SÖRNEL.

ELIZABETH, N. J.

Gross Ede

Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban
1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGANYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb czég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihazatala és hazaszállítása.

Levélcízm:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

A BEVÁNDORLÓ

pénzét.

— Big Center elfordította fejét s jót nevetett.

— Na, ez jól ki van találva.

— Megadja magát?

— Természetesen. Miért ne tenném, mikor most már ismerem a vádat; De, kedves Dick barátom, én éppen tegnapelőtt kerültem ki a börtönből, ahol két évet és hat hónapot ültem.

— Hazug! — kiáltott fel Dick, bár nagyon jól tudta, hogy foglya igazat beszél. — A beszéd hiabavaló. A rablást, melyet ma egy hete elkövetett, csak úgy kibeszélni úgy sem lehet.

— Jól van, jól — hagyta rá Big Center. — A vizsgálóbíró előtt majd bebizonyítom alibimet. A titkosrendőrök aztán állhatnak a fejük tetejére.

— Ta-ta-ta.

— Mondhat, amit akar, de annyit tudok, kedves rendőr barátom, hogy velem szemben nagy tévedésben van, amit majd annak idején be is bizonyítok.

— Tartsa fel a kezeit.

Big Center vonakodás nélkül nyújtotta fel kezeit s Dick ráerősítette csuklóira a béklyót.

Dick veszedelmes játékba fogott. Az uton összeállította terveit. Mikor a rendőrség palotájához értek, Dick sietve tuszkolta be emberét a legelső szobába, úgy hogy az állandóan ott ácsorgó újságírók sem vették észre. Akkor aztán a rendőrfőnökért küldött, aki beléptekor élesen szemügyre vette Dick lánczravert foglyát.

— Big Center! — kiáltott fel.

— Őt hittem én is és ezért tartóztattam le — szolt Dick. — Pár fontos szavam volna.

Félrevonta a rendőrfőnököt és halk hangon kezdett hozzá beszélni.

— Helyes! — kiáltott fel a rendőrfőnök.

— Jó uton jársz. — Bizonyos vagy benne, hogy ő a rabló.

— Igen, magam is úgy hiszem. A személyazonosság igazolására vidd magaddal segítségül McHaughtot is.

— Helyes.

— Rendőrfőnök ur, önök veszedelmesen tévednek! — kiáltott fel a fogoly.

— Nem hinném.

— Be fogom bizonyítani alibimet, ami az egész rendőrséget nevetségessé fogja tenni.

— Azt majd csak akkor hiszem el, ha látom — szolt a rendőrfőnök és elhagyta a szobát.

Öt percczel később belépett McHaught, a titkosrendőr.

— Minden rendben! — jelenté.

— Kocsi az ajtó előtt?

— Igen.

— Kocsis tudja, hova vigyen bennünket?

— Mondtam neki.

— Akkor hát indulhatunk.

Két percz mulva már mind a hárman a

robogó kocsiban ültek, melyet a gyors paripák gyorsan vittek. Rövid kocsizás után egy csinos ház előtt álltak meg, melynek kapuján ennyi volt csak felírva: J. Pruce, festő.

A rendőrök közrefogták foglyukat s bevezették az ajtón, melyet egy jól öltözött, negyven év körüli férfi nyitott ki.

— Bruce ur — szolt Dick a kölcsönös üdvözlés után — vezessen minket műtermébe.

— Mi az ördögöt jelent ez — fakadt ki Big Center.

— Mi köze hozzá?

— Ön azt mondta nekem, hogy ahhoz az emberhez vezet, akit én állítólag kiraboltam.

— Csak ne siessen olyan nagyon. Előbb menjünk ide fel.

A festő felvezette őket műtermébe és Big Centert beültették egy karosszékbe.

— Rajta! McHaught, — szolt Dick, s még ki sem mondta, a titkosrendőr előhúzott egy nagy ollót s míg Dick keményen lefogta a foglyot, addig ő annak ingéből egy nagy kört nyirt ki, hogy melle egészen szabadon és tisztán látszódt.

A fehér bőrre kék alapon különböző színeivel festve élesen kiválott a levelező fák között egy sátor. A fák között egy függő ág volt felakasztva, melyben egy férfi feküdt, kezében legyezőt tartva.

Az egész kép tetovirozás volt és különlegességénél fogva, aki egyszer látta, az többé el nem felejtette.

— Gyönyörű! — kiáltott fel a festő és elmerült a kép nézésében.

— Tudna egy ugyanilyent festeni?

— Kérdé Dick.

— Természetesen.

— Akkor hát munkára.

A titkosrendőr eleresztette Big Centert, a ki talpra akart állani, de Dick visszanyomta őt a székbe.

— Maradjon nyugodtan — szolt Dick.

— Micsoda komédia ez? — kérdezte Big Center.

— Nagyon kis komédia. Először életében most a rendőrségnek lesz segítségére.

— Hogy, hogy?

— Észrevehette, hogy mind a ketten egyforma természetiek vagyunk.

— Nos?

— Miután ezzel nincsen baj, a mi festő barátunk egy-két esetvonással hasonlóná fog tenni.

— Hát aztán?

— Hogy aztán mi lesz, azt már önre bízom.

Big Center felpillantott.

— Hát a rablóhistoria csak komédia volt?

— Meglehet. McHaught!

— Igen.

— Huzza elő botját, álljon a széke háta mögé és valahányszor megmoccan, huszonegyet a fejére, hogy megemlékezzék, miképp nyugodtan kell ülnie.

— Meglesz, arról biztosítom.

McHaught elővette ólomvégű rendőri botját, odaállott a fogoly széke mögé, Dick pedig levetette kabátját és mellényét, kigombolta ingét és szembeült a festővel, aki hozzászállott a Big Center mellén levő képnek Dick mellére való lemásolásához. Tíz percz telt el és a kép megvolt.

Azután a Dick arcát kezdte festeni és öt percz multán már senki sem tudta volna Dicket megkülönböztetni a két arcából, hogy melyik az igazi.

— Kész — szolt a festő.

Dick felugrott.

— Ugy hát ön most Big Centert fog játszani?

— Igen — válaszolt Dick. — Nagy munka előtt állok és ha lesz eredménye, akkor három rejtélyes dolgot fogok felderíteni.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMA-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló“ new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ő-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 E. BROAD ST., TRENTON, N. J.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

VESZÉLYBEN FORGÓ KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jóhírű amerikai irodája, ahova bizalommal fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezeltetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órak hétköznapon reggel 9 órá-tól esti 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órá-tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta-, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzultáti orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — Telephone: Monroe 1116. — CHICAGO, ILL.

nem tartóz-
ellenem vád

kirabolt s el-
dollár kész-

SUN

sör
malátából
főzik.

MILY

N. J.

lder L.

evard

sővárosban

ött

ER L.

ZENE

6 italok

TALOK

EREK

W YORK.

bb hajóvonal-

dam, Antwer-

ronalon.

ára az ő-hazá-

TAL.

tűzbiztosítás,

állítása.

DS.,

W YORK.

Z

sarkán

lye

IX. FEJEZET.

„A szenátus.“

A Mulberry-utcában, közel a Houston-utcahoz, egy saloon volt, melynek ajtaja felett ez a czégtábla lógott: „A szenátus.“

A rendőrség e helyről nem a legjobb véleménynyel volt, még ha az ugyszólván rendőrállomás árnyékában volt is.

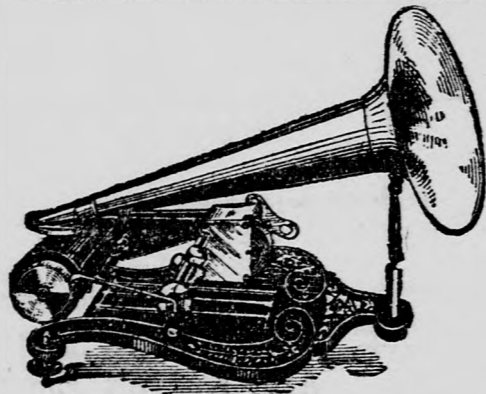
Ez előtt az üzlet előtt állott meg Dick korán reggel. Big Center barna ruhája volt rajta, ép úgy tartotta arcánál a nagy vörös zsebkendőt, mint tartotta Big Center és ép úgy rátámaszkodott a botra, mint az, mikor bizcegeve járt.

„Ki tudja, hátha czinkostársai közül meglátta valamelyik — gondolta magában Dick — és leírta, hogy miként néz ki, nagy előnyökre fog ez az öltözék szolgálni.“

(Folytatás következik.)

TELEKELÁRUSÍTÓ ÜGYNÖKÖK
kerestettek, akik birják valamelyikét a magyar, tót, lengyel, horvát, orosz vagy cseh nyelveknek és a kik jól jövedelmező foglalkozást akarnak nyerni, jelentkezzenek szóban vagy írásban RÁGER JÓZSEF úrnál, 320 EAST 5-İK UTCZA. Megfelelő ember szép jövedelemre tehet szert.

EGY FONOGRAF INGYEN!

Egy valódi önműködő rügös beszélőgép, mely beszél, énekel és oly természetesen játszik zenét, mint egy zenekar. Ezt a remek műszert ingyen adjuk. Pénz küldése nem kívántatik. Küldje hozzánk nevét és címét s mi azonnal küldünk 35 darab remek ékszerujdonságot, melyet el kell adnia ismerőssel között 10 centjével darabját. Ha eladta, küldje címünkre a bevett 3 dollár és 50 centet és mi ugyanaz nap feladjuk címére teljesen ingyen a fent ábrázolt fonograft a hangcsővel együtt. E gép tíz dolláron alul sehol meg nem kapható, magától játszik, miután rügővel van ellátva. 500 dollárt ajánlunk annak, aki bizonyítja, hogy valaki nem kapta meg a gépet, a mely itt ábrázolva van, ha eladja az ékszereket. Irja ki tisztán a nevét és lakását.

PALISADE MOTOR CO.,
91 Cornelia street New York City.

The Friedman Print
215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-
nemű nyomtatványok elkészítését.
Kétúton felszerelt magyar nyomda.
A „BEVANDORLÓ“-T ITT KÉSZITIK.
Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA**

A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

**NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.**

New Orleansban kapcsolatunk van az összes
vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban,
Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy
349 szám alatt

A BEVANDORLÓ

I. BOSS

111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálója.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYANYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Coun-
tynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem
osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk
alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal
visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe
bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burkett L. Walter, pénztáros

Vooris O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1,000,000
Betétek több mint 15,000,000Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a kö-
vetkező helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat fel-
vehetnek és nevünkben nyugtázzhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panykó István ur New Brunswick, N. J.
Panykó Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Torhán János ur Yonkers, N. Y.

A PITTSBURGI FŐKIRODA
KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kováts Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkesits Béla ur Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk
meg, amelyekhez honfitársaink bátran for-
dulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel
céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New
York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.Csekkontó, hitelevelék, külföldi értékpapírok
megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co.
Cassandra.Pénzküldemények Magyarországra és Európa bár-
mely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójeg-
yek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából
sehol olcsóbban nem kaphatók.First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minere-
ville.Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem os-
tott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear,
pénztáros Harry F. Potter.Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legre-
gibb bankháza, saját épületében, Ötödik Ave. és
Locust street sarkán, McKeesport, Pa.Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legol-
csóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes
vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegy-
zői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a kon-
zultusai hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne
Magyar Amerikai Takarékszövetkezet és Hítel Társulat,
Duquesne.Alaptőke és főlősleg 175,000.00 dollár. Pennsylv-
ania állam legerősebb bankházainak egyike s az egye-
dülly magyar államilag ellenőrzött magyar bank Ame-
rikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Főlős-
leg két százalékos csekk számlára, 4 százalékos beté-
ti számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegy-
zői iroda.Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn
Avenue, Pittsburg.Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kiseb-
b közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek el-
intézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékszövetkezet,
Detroit.Alapított 1871, tőke \$500,000, főlősleg \$350,000.
takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F.
A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E.
Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T.
Keena jogtanácsos. Főközlöt Gratiot Ave., üzlet-
vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és
bányászok trusttársasága, Bonne Terre.
Bejegyeztetett 1890-hen. Tőke \$100,000.00. R. E.
S. Parsons elnök, F. J. Thumure alelnök, F. H.
Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
Friedl Lambert, volt csász. és kir. konzuli tisztviselő,
Steubenville.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és take-
rész bank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson
elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden von-
alra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Ta-
karékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave.
Passaic.Népbank és trusttársaság. Elfogad betéteket
és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tő-
ke és főlősleg 330,000.00 dollár.Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült
Államok budapesti főkonzulának irodája Budapestben,
V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul személy-
ügyosztályának irodája: Fiume, Andrássy ut 21.
Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehezeget-
kel találkoznak, forduljanak oda.